

รายงานการวิจัย

การศึกษาระดับเบนไซม์โคลีนอสเตอเรตในเลือด โดยเครื่องมือชนิด อีควิเอ็ม เทสต์คิต
ในกลุ่มเกษตรกร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

Blood Plasma Cholinesterase level by EQM Test Kit

Among Agricultural Workers in Amphur Muang Chonburi Province

แบบรายงานผลการวิจัย
ที่ ๙๒๔๘๐

๑๗๖๘๒๐๘๐๘๐๘๐

นางสาวอนามัย ธีรวิโรจน์

นางสาวจิตรพรรณ ภูษาภักดีภพ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินงบประมาณรายได้ หมวดเงินอุดหนุน
คณะศาสตราจารย์สุขุมสถาร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒

อนามัย ชีริวิรจน์
จิตราพรรณ ภูษาภักดีภพ

การศึกษาระดับแอนไซม์โคลีนแอสเตอเรสในเลือด โดยเครื่องมือชนิด อีควอเม็ม เทสต์คิต
ในกลุ่มเกษตรกร ในเขตอําเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

The Study on Blood Plasma Cholinesterase level by EQM Test Kit
in Agricultural Workers in Amphur Muang Chonburi Province

ISBN 974-574-408-5
ปีที่พิมพ์ 2542
พิมพ์ที่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนนดุฯ
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131
โทร. (038) 745900 ต่อ 3720 โทรสาร (038) 390041

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก Dr. Matthew keifer, Occupational and Environmental Medicine Program, Harborview Medical Center, University of Washington ที่สนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์ชนิด อิคิวอีม เทสต์คิต รวมทั้งการให้คำแนะนำตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการทำวิจัย นอกเหนือข้อขบวนะ อาจารย์สมสมัย รัตนกรีฑากุล คณะเบาหวานคลินิก มหาวิทยาลัยนูรพา ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ อาจารย์ภารดี ษายา อาจารย์นันทพร บุตรนำรุ่ง และอาจารย์อรพิน พองดี ที่ช่วยเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จนเสร็จสิ้น โครงการ ขอขอบพระคุณ คุณสุรัตน์ รินภิรมย์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ประสานงานก้าหน่านว่างงานต่าง ๆ เป็นการอำนวยความสะดวกทำให้การเก็บข้อมูลสะดวกยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ คุณศุภารงค์ ประเสริฐลากา ที่ช่วยพิมพ์รายงานงานสำเร็จเป็นฉบับสมบูรณ์

สุดท้ายขอขอบพระคุณมาตรา ผู้มีส่วนได้เสีย พี่ ๆ เพื่อน ๆ และผู้ร่วมงานที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนทำให้วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สำเนาที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร ๒๐๑๔

ธนาณัท ธีรวิโรจน์
จิตราพร ภูษาภักดีภพ
ธันวาคม 2542

ชื่อเรื่อง	การศึกษาระดับเย็นใหม่์ໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລືອດ ໂດຍເກົ່າງມືອໜີນິດ ອີຄົວເອັນ ເທສຕົກີຕ ໃນກຸ່ມເກຍຕຽກ ໃນເບຕ້າມເກມເມືອງ ຈັງຫວັດຫລວງ
คณะผู้วิจัย	นางสาวอนามัย ຕິຣິໄຈໂຈນ นางสาวจิตพรรัตน ຖູນາກັກດີກພ
ผู้สนับสนุนงบประมาณ	เงินงบประมาณรายได໌ หมวดเงินอุดหนุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 ມາວິທບາລັບບູຮພາ
ปีที่ทำวิจัย	2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของข้อมูลทั่วไป และการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการป้องกันการสัมผัสครูพืช กับอาการเจ็บป่วยจากการใช้สารปราบศัตรูพืช ของเกษตรกรในเขตอำเภอ จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ เกษตรกร จำนวน 129 คน เก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสัมภาษณ์ และจะเข้าใจด้วยทางหาระดับระดับเย็นใหม่์ໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນเดือนของเกษตรกร โดยเครื่องมือອີຄົວເອັນ ເທສຕົກີຕ ວິເຄຣະຫຼືຂໍ້ມູນໂດຍໃຫ້ໄປແກຣມສໍາເລົງຈູນ SPSS/PC® สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติค่าไควาร์สแแกร์

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุเฉลี่ย 47.74 ปี การศึกษาอยู่ในระดับ ป.1-ป.6 106 คน (82.2%) ไม่ดื่มน้ำร้อนและไม่สูบบุหรี่ 73 คน (56.6%) และ 110 คน (85.3%) ส่วนใหญ่มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลประเภทต่างๆ ขณะทำงานหรือใช้สารปราบศัตรูพืช 55 คน (70.5%) โดยนิยมสวมหน้ากาก ถุงมือ เสื้อคอกุม รองเท้า และหมวกลดยดเวลาที่ทำงาน ส่วนแบ่งคาดว่าจะสวมเพียง ¼ วัน ผลการตรวจวัดระดับเย็นใหม่์ໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລືອດ 51 คน (41.1%) มีระดับต่ำกว่าเกณฑ์ปกติเล็กน้อย ในด้านการหาความสัมพันธ์นั้น พบร่วงลักษณะของข้อมูลทั่วไปมีเพียงเพศเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ต่อการสวมเสื้อผ้าและรองเท้าที่ทำงานแยกจากเสื้อผ้าและรองเท้าที่ใช้ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .95% (P-value = 0.003 และ P-value = 0.025) นอกจากนั้นพบว่าการสูบบุหรี่มีความสัมพันธ์ต่อระดับเย็นใหม่์ໂຄລິນເອສເຕອເຮສ ในເລືອດ (P-value = 0.017) ระดับเย็นใหม่์ໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລືອດเกณฑ์นั้นยังมีความสัมพันธ์ต่อการเจ็บป่วยในปัจจุบันที่ปอด (P-value = 0.020) แต่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเจ็บป่วยอื่นๆ กายในร่างกาย ผลการควบคุมคุณภาพเครื่องมือชนิดອີຄົວເອັນ ເທສຕົກີຕ พบร่วงดับอุณหภูมิของบรรยาກາສในภาคสนามและในห้องปฏิบัติการมีความแตกต่างกัน (P-value = 0.000) แต่ผลการตรวจวัดระดับเย็นใหม่์ໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລືອດทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน (P-value = 0.743) การศึกษาในครั้งนี้สามารถนำผลการศึกษาไปประเมินความเสี่ยงความเป็นพิษจากสารปราบศัตรูพืชในกลุ่มเกษตรกรพื้นที่ต่างๆ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อป้องกันอันตรายจากสารปราบศัตรูพืชกลุ่มօร์გาโนฟอยล์สเฟตและสารบีบามาแมตต์ไป

สัมพันธ์ต่ออาการเจ็บป่วยอื่น ๆ ภายในร่างกาย ผลการควบคุมคุณภาพเครื่องมือชนิดอีกิวเอ็ม เทสต์คิด พนว่าระดับอุณหภูมนิ่งบรรยายกาศในภาคสนามและในห้องปฏิบัติการมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($P\text{-value} = 0.000$) แต่ผลการตรวจวัดระดับ เอ็นไซม์โกลีนอสเตรเรตในเลือดทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($P\text{-value} = 0.743$) การศึกษาในครั้งนี้สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ความเสี่ยงความเป็นพิษจากสารไวราน ศัตรูพืชในกลุ่มเกษตรกรพื้นที่ต่าง ๆ ในเขตอัมเนกอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อป้องกันภัยรายจากสาร ปราบศัตรูพืชกลุ่มօร์กานิกฟอสเฟตและการรบناเมดต่อไป

Title : Blood Plasma Cholinesterase level by EQM Test Kit
Among Agricultural Workers in Amphur Muang Chonburi Province

Research Team : Anamai Thiravirojana
Jitrapun Pusapukdeepob

Budget Advocate : Faculty of Public Health Budget Supporting Fund Burapha University

Year : 1999

Abstract

The purpose of this study was to determine the relationship between population characteristics and behavior related to pesticides application and current illness and plasma cholinesterase level among agricultural workers in Amphur Muang, Chonburi. 129 subjects were interviewed and blood specimens were collected to determine plasma cholinesterase levels using EQM test kit. The majority of the workers were female with the average age of 47.74 years old. Education level was mostly primary school. 82.2% did not drink alcohol and 56.6% did not smoke. Most subjects 70.5% used masks, gloves, work clothes, shoes and caps while applying pesticide. Goggles were used $\frac{1}{4}$ of the day. 41.1% of blood specimens had plasma cholinesterase below normal range. The result revealed that sex was related to the separation of work clothes and work shoes, from other clothes and shoes (P-value = 0.003 and P-value = 0.025 at 95% CI), smoking and plasma cholinesterase (P-value = 0.017), lung diseases and plasma cholinesterase (P-value = 0.020). The result also revealed that air temperature difference between field and laboratory environment had no effect on the precision of the test kit (P-value = 0.743). In conclusion, the kit can be used for field screening of organophosphate and carbamate toxicity.

confidence interval). Others were not related to blood plasma cholinesterase level. There was a difference in temperature while testing in the field and in the laboratory (P -value = 0.000) ; however, the levels of the workers, blood plasma cholinesterase were non-significantly different (95% confidence interval ; p = 0.743). This study indicates that the high risk from pesticide poisoning of agricultural workers, is occurring in Amphur Muang Chonburi there is the need for primary prevention programs of organophosphate and carbamate pesticides.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อภาษาไทย	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๓
สารบัญ	๔
สารบัญตาราง	๕
บทที่ ๑ บทนำ	๑
1.1 บทนำความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	๑
1.2 วัตถุประสงค์	๓
1.3 สมมติฐานการวิจัย	๔
1.4 คำจำกัดความ	๔
1.5 ขอบเขตการวิจัย และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	๕
1.6 ข้อจำกัดในการวิจัย	๘
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๘
1.8 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย	๙
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๐
2.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดอันตรายจากภารप്രายศัตรูพืชกลุ่มข้าวเจ้า เอนไซม์โกลีนเอสเพย์เรต	๑๗
2.2 สารปราบศัตรูพืชกลุ่มօรงค์กานาฟอสเฟต	๒๑
2.3 การเข้าสู่ร่างกายของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มօรงค์กานาฟอสเฟต	๒๒
2.4 กลไกการออกฤทธิ์ของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มօรงค์กานาฟอสเฟต	๒๔
2.5 การเกิดพิษจากสารปราบศัตรูพืชกลุ่มօรงค์กานาฟอสเฟต	๒๕
2.6 ผลกระทบของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มօรงค์กานาฟอสเฟตต่อร่างกาย	๒๗
2.7 สารปราบศัตรูพืชการบำบัด	๓๑
2.8 การเข้าสู่ร่างกายของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มการบำบัด	๓๒
2.9 กลไกการอออกฤทธิ์ของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มการบำบัด	๓๓
2.10 อันตรายที่เกิดจากสารปราบศัตรูพืชกลุ่มการบำบัด	๓๓

2.11 ผลกระทบของสารปาราบตัดรูพืชก่อนการนำมต่อร่างกาย	34
2.12 การเจ็บป่วยจากสารสัมผัสสารปาราบตัดรูพืชก่อนเข้าสู่อ่อนไหวมีโภคถิ่นເອສເຕອເຮສ	35
2.13 แนวทางการเฝ้าระวังอันตรายจากสารปาราบตัดรูพืชในเกษตรกร	42
 บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	 45
3.1 รูปแบบการวิจัย	45
3.2 ประชากรและภาระสุ่มตัวอย่าง	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	46
3.4 การหาคุณภาพเครื่องมือ	47
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	49
 บทที่ 4 ผลการศึกษา	 50
4.1 แบบสัมภาษณ์	52
4.1.1 ลักษณะของข้อมูลทั่วไป	52
4.1.2 การปฏิบัติที่เกี่ยวกับการป้องกันการสัมผัสสารปาราบตัดรูพืช	55
4.1.3 การเจ็บป่วยในอดีต	60
4.1.4 การเจ็บป่วยในปัจจุบัน	62
4.2 ข้อมูลจากการตรวจตัวอย่างศีดอต โดยใช้เครื่องมือชนิดอิเล็กทรอนิกส์	66
4.3 ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปร	67
 บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อกกิจการการศึกษา และข้อเสนอแนะ	 88
5.1 สรุปผลการศึกษา	88
5.2 อกกิจการผลการศึกษา	92
5.3 ข้อเสนอแนะ	99
 บรรณานุกรม	 101

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก จดหมายขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัย	112
ภาคผนวก ข รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	113
ภาคผนวก ค รายงานผู้ช่วยเก็บข้อมูลวิจัย	114
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบสอบถามเกณฑ์การตรวจ	115
ภาคผนวก จ แบบฟอร์มการร้านทึกผลการตรวจวัด โดยใช้เครื่องมือชนิด อิเล็กทรอนิกส์	123
ภาคผนวก ฉ รายชื่อสารปรารبةศัตรูพืชกลุ่มก่อร้ายในฟอสเฟตและการบานมต	124
ภาคผนวก ช ประวัติผู้วิจัย	123

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2-1 ค่าความเป็นพิษของสารเปราบศัตรูพืชกลุ่มօร์กานอฟอสเฟตบางชนิด	19
2-2 ประเภทของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มօร์กานอฟอสเฟตบางชนิด	22
2-3 ประเภทของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มสารรีบามต	32
2-4 ท่าความเป็นพิษของสารปราบศัตรูพืชกลุ่มสารรีบามตบางชนิด	35
2-5 อาการและอาการแสดงพิษจากสารปราบศัตรูพืชกลุ่มօร์กานอฟอสเฟต	38
2-6 จำนวนประชาชนที่ได้รับอันตรายจากสารเปราบศัตรูพืชชนิดต่างๆ	40
2-7 รายงานจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากสารเปราบศัตรูพืช	41
2-8 รายงานจำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากสารเปราบศัตรูพืช	42
2-9 การเฝ้าระวังสภาวะสุขภาพของการต้มผัสด้วยสารเปราบศัตรูพืชที่มีฤทธิ์ข้ายัง เอ็นไซม์โภคsteinເອສเตอเรล	44
4-1 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามอายุ	52
4-2 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามเพศ	52
4-3 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	53
4-4 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส	53
4-5 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการดื่มน้ำ	54
4-6 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการดื่มน้ำอุ่น	54
4-7 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาที่ตัวอย่างเริ่มประทองอาชีพก่อนติดเชื้อ	55
4-8 จำนวนและร้อยละการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะทำงาน	55
สารเปราบศัตรูพืช	55
4-9 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาที่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลใน 1 วัน	56
4-10 จำนวนและร้อยละจำแนกตามการปฏิบัติคนไข้ใช้สารเปราบศัตรูพืช	59
4-11 จำนวนและร้อยละจำแนกตามการใช้สารเปราบศัตรูพืชและการเจ็บป่วยเนื่องจาก การใช้สารเปราบศัตรูพืช	60
4-12 จำนวนและร้อยละจำแนกตามการเจ็บป่วยทั่วๆ ไปในอดีต	61
4-13 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาการเจ็บป่วยที่ศีรษะ ตา จมูก ปาก และคอ	62
4-14 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาการเจ็บป่วยเกี่ยวกับกระเพาะปัสสาวะ	63
4-15 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาการป่วยเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ	63

4-16 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาการป่วยเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร	64
4-17 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาการป่วยเกี่ยวกับระบบปัสสาวะ	64
4-18 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาการป่วยเกี่ยวกับระบบกระดูก ข้อต่อและกล้ามเนื้อ	65
4-19 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอาการป่วยทั่ว ๆ ไป	65
4-20 จำนวนและร้อยละของระดับเงินไขม์โคลีนออกสเตอเรส จำแนกตามระดับปกติและต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ	66
4-21 จำนวนและร้อยละของระดับเงินไขม์โคลีนออกสเตอเรส จำแนกตามระดับของการออกฤทธิ์ยืนยั่งเอน ไขม์โคลีนออกสเตอเรสในเลือด	66
4-22 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการใช้อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคลขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	67
4-23 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการใช้หน้ากากป้องกัน ระบบทางเดินหายใจขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	68
4-24 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการใช้ถุงมือขณะที่ ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	69
4-25 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการใช้เสื้อกุนป้องกัน การปราบศัตรูพืชขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	71
4-26 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการใช้เว้นตา ขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	72
4-27 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการใช้ร่องเท้า ขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	73
4-28 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการใช้หมวก ขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	74
4-29 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการสวมเสื้อหางานแยกจาก เตื้องท้าที่ใช้ตามปกติปฏิบัติคนขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	76
4-30 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการสวมรองเท้าหางานแยกจาก รองเท้าที่ใช้ตามปกติปฏิบัติคนขณะที่ผสมหรือใช้สารปราบศัตรูพืช	77
4-31 ความสัมพันธ์ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างกับการรับประทานอาหารห่างไกล จากแหล่งที่สัมผัสรับประทานสารปราบศัตรูพืช	78
4-32 ความสัมพันธ์ระดับเงินไขม์โคลีนออกสเตอเรสในเลือด จำแนกตามลักษณะทั่วไป ของตัวอย่าง	79

4-33 ความสัมพันธ์ระดับเออนไชม์โคลินເອສເຕອເຮສໃນເລື່ອດ ຈຳແນກທິມຂອງອຸປະກອນ ປຶ້ອງກັນອັນຕរາຍສ່ວນບຸນຄຄລີ່ມໃຫ້ຂອງຕ້ວອຍ່າງ	80
4-34 ความสัมພັນທີ່ຮ່ວງໄວທີ່ເຮັ່ນທໍາອາຫຼືພເກນຕຽກຮ່ວມກັບຮະດັບເອນໄໝມໍໂຄລິນເອສເຕອເຮສ ໃນເລື່ອດຕ້ວອຍ່າງ	82
4-35 ความສັນພັນທີ່ຮະດັບເອນໄໝມໍໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລື່ອດ ຈຳແນກຕາມລັກຍະກາຮົາກ່າວງ ສັນພັສສາຣປ່າບປັດງູພື້ນຂອງຕ້ວອຍ່າງ	82
4-36 ความສັນພັນທີ່ຮະດັບເອນໄໝມໍໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລື່ອດ ຈຳແນກຕາມຮະຍະເວລາທີ່ ສັນພັສສາຣປ່າບປັດງູພື້ນຂອງຕ້ວອຍ່າງຄົງສຸດທ້າຍ	84
4-37 ความສັນພັນທີ່ຮະດັບເອນໄໝມໍໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລື່ອດກັບສັກຍະກາຮົາເຈັນປ່າຍ ທີ່ຮະບນຕ່າງໆ ໃນໄກຈຸບັນ	84
4-38 ความສັນພັນທີ່ຂອງຮະດັບອຸ່ນຫຼຸມຂອງບຽກາກສ ຈຳແນກຕາມສຖານທີ່ທີ່ຕຽວຈັດ ຮະດັບເອນໄໝມໍໂຄລິນເອສເຕອເຮສ	86
4-39 ความສັນພັນທີ່ຂອງຮະດັບເອນໄໝມໍໂຄລິນເອສເຕອເຮສແລະຮະດັບອືໂໂກລິນໃນເລື່ອດ ຂອງຕ້ວອຍ່າງທີ່ວັດໃນກາຄສານາແລະໃນຫ້ອງປົງປັດກິດ	86
4-40 ເປີຍບເທິຍກະຮະດັບເອນໄໝມໍໂຄລິນເອສເຕອເຮສໃນເລື່ອດ ຂອງຕ້ວອຍ່າງທີ່ວັດໃນ ກາຄສານາແລະໃນຫ້ອງປົງປັດກິດ	87